

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

↪ **Διδαγμένο κείμενο από το πρωτότυπο** ↩
Πλάτωνος Πολιτεία, 519C -520A

Ἡμέτερον δὴ ἔργον, ἦν δ' ἐγώ, τῶν οἰκιστῶν τάς τε βελτίστας φύσεις ἀναγκάσαι ἀφικέσθαι πρὸς τὸ μάθημα ὃ ἐν τῷ πρόσθεν ἔφαμεν εἶναι μέγιστον, ἰδεῖν τε τὸ ἀγαθὸν καὶ ἀναβῆναι ἐκείνην τὴν ἀνάβασιν, καὶ ἐπειδὴ ἀναβάντες ἰκανῶς ἴδωσι, μὴ ἐπιτρέπουν αὐτοῖς ὃ νῦν ἐπιτρέπεται.

Τὸ ποῖον δὴ;

Τὸ αὐτοῦ, ἦν δ' ἐγώ, καταμένειν καὶ μὴ ἐθέλειν πάλιν καταβαίνειν παρ' ἐκείνους τοὺς δεσμῶτας μηδὲ μετέχειν τῶν παρ' ἐκείνοις πόνων τε καὶ τιμῶν, εἴτε φαυλότεραι εἴτε σπουδαιότεραι.

Ἐπειτ', ἔφη, ἀδίκησομεν αὐτούς, καὶ ποιήσομεν χειρὸν ζῆν, δυνατόν αὐτοῖς ὄν ἄμεινον;

Ἐπελάθου, ἦν δ' ἐγώ, πάλιν, ὦ φίλε, ὅτι νόμῳ οὐ τοῦτο μέλει, ὅπως ἐν τι γένος ἐν πόλει διαφερόντως εὖ πράξει, ἀλλ' ἐν ὅλῃ τῇ πόλει τοῦτο μηχανᾶται ἐγγενέσθαι, συναρμότιων τοὺς πολίτας πειθοῖ τε καὶ ἀνάγκῃ, ποιῶν μεταδιδόναι ἀλλήλοις τῆς ὠφελίας ἣν ἂν ἕκαστοι τὸ κοινὸν δυνατοὶ ὦσιν ὠφελεῖν καὶ αὐτὸς ἐμποιῶν τοιούτους ἀνδρας ἐν τῇ πόλει, οὐχ ἵνα ἀφιῆ τρέπεσθαι ὀπη ἕκαστος βούλεται, ἀλλ' ἵνα καταχρῆται αὐτὸς αὐτοῖς ἐπὶ τὸν σύνδεσμον τῆς πόλεως.

Ἀληθῆ, γάρ, ἔφη· ἐπελαθόμην γάρ.

Σκέψαι τοίνυν, εἶπον, ὦ Γλαύκων, ὅτι οὐδ' ἀδίκησομεν τοὺς παρ' ἡμῖν φιλοσόφους γιγνομένους, ἀλλὰ δίκαια πρὸς αὐτούς ἐροῦμεν, προσαναγκάζοντες τῶν ἄλλων ἐπιμελεῖσθαι τε καὶ φυλάττειν.

- A.** Από το κείμενο που σας δίνεται να μεταφράσετε το απόσπασμα : «**Ἐπελάθου, ἦν δ' ἐγώ, . . . σύνδεσμον τῆς πόλεως**».

Μονάδες 10

B. Να απαντήσετε στα παρακάτω ερωτήματα :

B1. Γιατί ο Σωκράτης (και ο Πλάτωνας) θεωρεί δίκαιο τον εξαναγκασμό των φιλοσόφων να φροντίζουν τους άλλους;

Μονάδες 15

B2. Ποιος είναι ο σκοπός του νόμου κατά τον Πλάτωνα; Πώς διαγράφονται οι σχέσεις των πολιτών μεταξύ τους και μεταξύ αυτών και του νόμου στο κείμενο;

Μονάδες 15

B3. Κάτω από ποιες προϋποθέσεις οι φύλακες-επίκουροι προάγονται σε φύλακες-άρχοντες; Ποιες είναι τότε οι ευθύνες και οι ενασχολήσεις τους;

Μονάδες 10

B4. Να βρείτε τις λέξεις του πρωτοτύπου που εμφανίζουν ετυμολογική συγγένεια με τις ακόλουθες: **εφαρμογή, εύχρηστος, ανέφικτος, βλασφημία, αλησμόνητος, διένεξη, αφετηρία, δύσπιστος, ανεπιφύλακτα, ιδιοτροπία.**

Μονάδες 10

↪ Αδίδακτο κείμενο ↩
Αίσχινου Κατά Κτησιφώντος, 2

Ἐβουλόμην μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τὴν βουλήν
τούς πεντακοσίους καὶ τὰς ἐκκλησίας ὑπὸ τῶν ἐφεσθηκότων
ὀρθῶς διοικεῖσθαι, καὶ τούς νόμους οὓς ἐνομοθέτησεν ὁ
Σόλων περὶ τῆς τῶν ῥητόρων εὐκοσμίας ἰσχύειν, ἵνα ἐξῆν

πρῶτον μὲν τῷ πρεσβυτάτῳ τῶν πολιτῶν, ὡσπερ οἱ νόμοι προστάττουσι, σωφρόνως ἐπὶ τό βῆμα παρελθόντι ἄνευ θορύβου καί ταραχῆς ἐξ ἐμπειρίας τά βέλτιστα τῇ πόλει συμβουλεύειν, δεύτερον δ' ἤδη καί τῶν ἄλλων πολιτῶν τόν βουλόμενον καθ' ἡλικίαν χωρίς καί ἐν μέρει περί ἐκάστου γνώμην ἀποφαίνεσθαι· οὕτω γάρ ἂν μοι δοκεῖ ἢ τε πόλις ἄριστα διοικεῖσθαι αἰ τε κρίσεις ἐλάχισται γίνεσθαι.

- οἱ ἐφεσθηκότες = οἱ ἄρχοντες
- ἐν μέρει = με τῇ σειρά, ὁ ἕνας μετὰ τον ἄλλο
- αἱ κρίσεις = οἱ δίκες.

Γ. Να μεταφράσετε το κείμενο.

Μονάδες 20

Γ. 1. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις :

- α. τῶν ῥητόρων κλητική ενικού
- τῶν πολιτῶν ονομαστική πληθυντικού
- σωφρόνως τον υπερθετικό του επιρρήματος
- αἱ κρίσεις δοτική πληθυντικού
- ἐλάχισται τον ἴδιο τύπο στο συγκριτικό.

Μονάδες 5

β.

έφεστηκότων α' ενικό ευκτικής Αορίστου Β' στη φωνή που βρίσκεται

προστάττουσι γ' ενικό ευκτικής Αορίστου στη φωνή που βρίσκεται

παρελθόντι απαρέμφοτο Μέλλοντα

ἀποφαίνεσθαι α' πληθυντικό υποτακτικής Παθητικού Αορίστου Β'

γίγνεσθαι β' ενικό προστακτικής Αορίστου.

Μονάδες 5

Γ. 2. α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις ακόλουθες λέξεις του κειμένου :

τούς πεντακοσίους, ὑπό τῶν ἐφεστηκότων, τῶν ῥητόρων, τῷ πρεσβυτάτῳ, ἐξ ἐμπειρίας, τὰ βέλτιστα, ἀποφαίνεσθαι, ἄριστα.

Μονάδες 8

β. Οὕτω ἂν μοι δοκεῖ ἡ πόλις ἄριστα διοικεῖσθαι :

Να μετατρέψετε τον πλάγιο λόγο σε ευθύ.

Μονάδες 2

Ο Ρ Ο Σ Η Μ Ο Π Ε Ι Ρ Α Ι Α

Μαστραντώνη Αναστασία

Σαρμπάνη Ειρήνη